

at give en detaljeret beskrivelse af alle arbejder på Muldbjergbopladsen fra første spadestik til de afsluttende tidsregistreringer efter C_{14} -metoden.

Nyhedsstof har selvfølgelig prioritet. Det geofysiske års problemer har været behandlet såvel for glaciologiens som for seismologiens og strålefysikkens vedkommende. Risøprojektet, Urbløddyret og Suez-transporterne kan nævnes som eksempler på lignende aktuel orientering.

„Naturens Verden“ har tidligere bragt meget geografisk stof. I sin ny form bringer dette månedsskrift så meget af interesse for den alment geografisk interesserede læser, at det også fra denne plads skal hilses velkommen.

Axel Schou.

John Kerry King: Southeast Asia in Perspective. The Macmillan Comp., New York 1956, 14 × 21 cm, 309 s.

I Asien bor over halvdelen af menneskeheden. Her ligger de folkerigeste stater, her noterer man de største tal for befolkningstilvækst, og i denne verdensdel er siden 2. verdenskrig sket de mest omfattende politisk-geografiske ændringer.

Forfatteren til denne bog kender dels forholdene fra årelange rejser og dels gennem sin virksomhed inden for U.S.A.'s udenrigstjeneste. Dette betyder, at fremstillingen i nogen grad præges af bestemte synspunkter. Den må opfattes som et interessant dokumentarisk indlæg i den stående diskussion om Sydøstasiens forhold.

Det nordlige og centrale Asien, Sovjetasien, kan betragtes som politisk-geografisk stabile områder, og den samme betragtning kan anlægges over for Østasiens to storstater, Japan og Kina. I Asiens sydøstlige dele ulmer og gærer det derimod overalt. Den hidtidige kolonistatus er afløst af forskellige former for national selvstændighed. Den stadige økonomiske og sociale uro gør denne del af verden til en brændingszone mellem de to store politiske systemer: kommunisme og demokrati. Vi har oplevet, hvordan de to systemer er tørnet sammen i åben kamp i Indokina, og man aner potentielle muligheder for etablering af lignende frontzoner også andre steder inden for området. Når kommunistisk infiltration ikke har nået større resultater i denne del af Asien, hvor der på forskellig måde kunne synes at være grobund derfor, forklarer forf. det ud fra det forhold, at de gamle kolonimagter er afløst af nationale regeringer. Herved hindres den sammenslutning af nationale modstandsbevægelser og kommunistisk agitation, som i Indokina var

så effektive trods elementernes meget forskelligartede natur. Er en sådan betragtning objektiv? Dette afføder et nyt spørgsmål: kan forhold af denne art, der drejer sig om livsanskuelser i ordets egentligste betydning, overhovedet behandles objektivt?

Axel Schou.

Scheffers-Strubecker: *Wie findet und zeichnet man Gradnetze von Land- und Sternkarten?* B. G. Teubner Verlagsgesellschaft, Stuttgart 1956. 19 × 12 cm, 114 s., 30 fig. 12 tavler.

Denne lille lærebog giver en beskrivelse af en række gradnet-udfoldninger. Inddelingen af stoffet i fladetro, vinkeltro og perspektiviske projektioner er lidt overraskende for en geografisk læser, da disse begreber ikke er sideordnede. Den stereografiske projektion er f. eks. såvel vinkeltro som perspektivisk. Bogen er 2. udgave af professor G. Scheffers bog fra 1934, og udgiveren, Karl Strubecker, har ud fra matematiske betragtninger anset det for nødvendigt at tilføje et rumgeometrisk tillæg. En ajourføring ud fra geografisk synspunkt har derimod ikke fundet sted. Derved er hele den kartografiske nyorientering, der skyldes luftfartens revolutionerende udvikling, ikke taget i betragtning. Således tales der (s. 89) om den gnomoniske projektion (centralprojektionen), der gengiver storcirkelbuer som rette linier, og som har store vinkel- og arealforvrængninger: „Die Untauglichkeit solcher perspektiver Entwürfe leuchtet also ein.“ En sådan karakteristik af en projektion, der anvendes til luftnavigationskort, som benyttes i vore dage af alle luftnavigatører, er misvisende. Netop fordi fugleflugtslinien, den korteste vej mellem to punkter, kan trækkes med lineal, har den gnomoniske projektion fået en udstrakt anvendelse, der fra flyvemaskinernes cockpit har bredt sig til håndbøger og atlas. De omtalte voldsomme forvrængninger er jo fuldt kontrollable, og distancer kan udmåles ved hjælp af specialmålestokke, som de forelå konstrueret allerede på tyske militære luftnavigationskort under 2. verdenskrig. Den voldsomme arealforvrængning, der tiltager med afstanden fra kortcentrum, er jo navigationsformålet uvedkommende. Det enerådende matematiske synspunkt kan også på anden måde give skildringen slagside. Når princippet for Mercator-kortets breddekredsafstande behandles på 10 sider under anvendelse af infinitesimalregning, forekommer det anm. at være et voldsomt apparat at sætte igang for at forklare, at den forøgelse af målestokken for breddekredsene, der fremkommer, når disse gengives som lige lange parallelle linier, skønt de i virkeligheden